

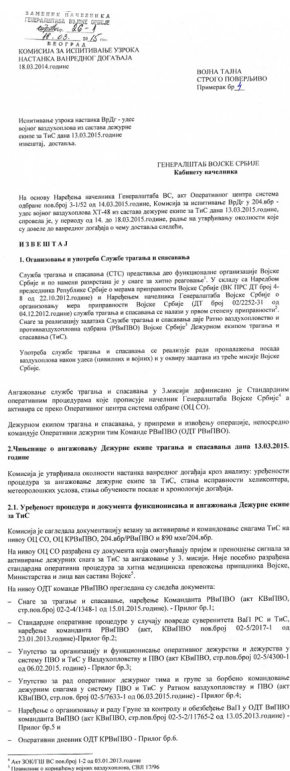
Извештаји комисија за утврђивање узрока пада хеликоптера

Пише: Документи
субота, 04 април 2015 11:05

Након сагласности јавног тужиоца да се подаци садржани у извештајима комисија за утврђивање узрока настанка ванредног догађаја удеса војног хеликоптера ХТ-48 (Ми-17) учине доступним јавности, министар одбране донео је одлуку број 876-2 од 3. априла 2015. године о опозиву степена тајности података.

На основу наведеног објављујемо:

- Извештај Комисије коју је формирао начелник Генералштаба Војске Србије

Извештаји комисија за утврђивање узрока пада хеликоптера

Пише: Документи
субота, 04 април 2015 11:05

На основу 204-иb прегледана су следећа документа:

- Упутство за рад оперативног дејурства 204-иb (аист Команда 204-иb, стр.лов.број 02-2-22040-с.од 23.02.2015.године) - Прилог бр.7;
- Снаге за правање и спасавање, наредбене Команданта 204-иb (аист Команда 204-иb, стр.лов.број 0214902-с.од 26.01.2015.године) - Прилог бр.8;
- Стандардне оперативне процедуре дејурства екипе Тис, у случајевима отприлику Тис при узлету веројалносног ваздухоплова и из 3. истаје Војске Србије (аист Команда 204-иb -Прилог бр.9);
- Оперативни део листе 204-иb (на засебним листовима папир, некавален и неизвршен) - Прилог бр. 10.

На основу 890. иb прегледана су следећа документа:

- Система извештаја командара Сига за хитно реаговање Тис (копија извештаја за период 13.13.2015.године као поседује у енглеском) - Прилог бр.11;
- Еквивалент примернице дејурства Сига за хитно реаговање Тис (копија последње две примернице дејурства, 09.11.03. и 11.13.03.2015. године) - Прилог бр.12;
- Еквивалент примернице листа Тис (копија четри примернице са датумима који се не поклапају) 08.06.2013, потом 14.05.2013, потом 13.06.2013, потом 21.05.2013.године и последње последње две синхронизационе примернице, за период 27.02.-08.03.2015. и 04.03.-13.03.2015. године)

1.1. Циљ и намена о извештајама о несрећним случајевима

По пројекту задатка за извештајама Тис, дејурств екипа у 19:36 часова приступила прегледном прегледу хеликоптера типа ХТ-48 (Мах-17) еп. број 12551. Овај ваздухоплов није био у саставу снага за Тис за период од 13. до 15.03.2015. године и није се налазио на месту сваког стајања „Д“ на месту одређеном за осматрање хеликоптера у дејурству, већ на локацији резервистичких летачки ваздухоплова 890.иb. - Прилог бр.13.

Команда 890.иb је у својим деловима оперативних повештаја за период од 14:00 часова 13.03.2015. до 14:00 часова 13.03.2015. године известила да је хеликоптер ХТ-48 еп. број 12551 исправан. - Прилог бр. 14 и 15.

Командир није дошао до закључка да ли постоје документи на основу којих је извршена промена типа ваздухоплова.

Извршен је преглед примернице прорбе са документације хеликоптера ХТ-48, еп. број 12551 на одређеном месту извештаја о несрећном случају.

- Какокине снимке
- Какокине податке
- Какокине територије
- Одете одабране одређена ваздухоплова (ВОБ-055) пронађене на месту уписа

Установљено је следеће стање документације:

- Хеликоптер је произведен 30.08.1991. године. Извршена је једна општа оправка датум 12.08.2010. године. Закључак од 11.03.2015. године издати је 282.53 часова од дана.....

2.2.1. Закључак о стању хеликоптера ХТ-48, еп. број 12551

На основу расположивих података хеликоптер ХТ-48 еп. број 12551 је дана 13.03.2015.године био исправан. Резултат је одређен и претходно документацијом хеликоптера омогућава извршење у стању исправности и извршене поступке одржања. Прегледом прегледа ваздухоплова за извршене задатке Тис је прена извршио са Томаше Трофимовић реалносно. - Прилог бр.13.

2.3. Метеоролошки услови у току извршавања задатка

Упоредивши податке из Прегледа метеоролошких услова на аеродрому Србије за дан 13.03.2015. године (Прилог бр. 22) са одређања Према летачким оубренима Сига и вредности прогнозног времена 8. Упутства за рад дејурств екипе Сига за Тис, у 204-иb, констатирано је следеће:

- у време полетања за извршене задатке (19:30) била обила на в. Бајраџица била је испод метеоролошког минимума за висиона 1. КСБ0;
- у време полетања (20:13) била обила на в. Бајраџица била је испод метеоролошког минимума за висиона 1. КСБ0;
- у време предлетанја система (22:00) била обила на в. Никола Тесла и в. Бајраџица била је испод предлетанја метеоролошког минимума за хеликоптер ХТ-4048 и висиона 1. КСБ0;
- Метео услови у 22:30 часова били су испод прогнозног метеоролошког минимума и за.....

33) и преглед тројугаче трајекта килета 890. иb (Прилог бр.34), као и у летачке килете (Прилог бр. 35 до 38) и какокине синхронизације података (Прилог бр. 39 и 40), констатирано је следеће:

- вођа ваздухоплова и други пилот су били осведобљени и у тражењу за летене у сложеним метеоролошким условима (СМУ) даво и ноћу;
- вођа ваздухоплова је био осведобљен и у тражењу за летене у сложеним метеоролошким условима (СМУ) даво и ноћу;
- други пилот је био осведобљен, али не и у тражењу за летене у СМУ даво;
- други пилот није био осведобљен, а самим тим ни у тражењу за летене у СМУ даво.

Команда 890.иb је у Деловном оперативном извештају за 12.03.2015.године (стр.лов.бр. 1-40) доставила извештаје податке о осведобљености и тражењу за обичајним полета. Јер нису узети у обзир подаци о изабраним временским летовима извршеним 11.03.2015. године. - Прилог бр.41;

2.4.1. Закључак о обучености дејурств екипе Тис

С обзиром да је наредбене команди 204-иb проробисао да други пилот треба да буде у тражењу за летене метео услове даво, извештаје је да је систем дејурств екипе Тис био осведобљен и у тражењу за извршене дозволених задатка.

2.5. Хомологички извештаји

пробле алтернатива за извршене задатке извештаја министра одbrane да су успостављени и технички услови за извршене промена и прена наредбене за извршене задатка. О предуктор, извештаја команданта РВиВНО ове 19:40 часова и прена инструкције за даље поступање. - Прилог бр. 42 и 43.

Руководилац ОДТ ОЦ РВиВНО узвозник Павловић Гордан известио је о отомитим програмима дејурств екипе Тис у 19:55:08 часова путем мобилног телефона са стране бр Прегледа Билаћа који му је саопштио да је пренао захтев министра одbrane г. Брегослава Гашића за извршене хеликоптера из дејурств екипе Тис на задатку хитног медицинског промена висиона уроненог летца из Равне. Тем променом, би Билаћа је саопштио на Павловићу да је последица Тис узопшта са задатком и да је предала квалитетне примернице. - Прилог бр. 44.

Команда не реадовале податком да ли је последица ваздухоплова резултатана прогнозирањем метеоролошких података 30 минута пре и после предлетанја времена система.

Пулвоки Павловић је у 19:56:30 часова позвао ОЦ СО и известио о добитном задатку и добитном савршава да даље поступање. Потом у 20:09:38 часова, позва га Равна Живак и известила га о добитном задатку и од нега добија смернице за поступање и задатка да провери метеоролошку ситуацију на планираној маршрути прома Равно.

Дејурств диспетчер ОЦ РВиВНО обавестио је на Павловића да је кроз систем АДПН процеди ијаја и пренао лета по маршрути в. Бајраџица-Никола Тесла-Равна (северно)-Равна (јужно)-Бајраџица врс-системе. Болочни врс-Бајраџица. - Прилог бр. спаваша. Извештаје се на 13.03.2015. године налазио на коришћењу годишњег саопште. - Прилог бр. 52.

На издас са Томаше Трофимовића дејурств техничара из дејурств екипе Тис може се закључити да је дејурств екипа за Тис задатке прихватила у 19:36 часова, што значи да РОДТ РВиВНО није био укључен у промену дејурств екипе за извршене Тис, како је одређено на аеродрому команданта екипе Сигама у снагама.

- ОДТ СО није пренао захтев за ваздежање снага Тис већ извештај руководиоца ОДТ РВиВНО у 19:56:30 часова.
- Командант РВиВНО гм Равно Живак није известио начелника ГПШ ВС о реализацији задатка.-Прилог бр. 45
- РОДТ СО није пренаомерно известио начелника ГПШ Војске Србије. Прена изјајама, чланова ОДТ СО били су укључени да је ГПШ ВС већ укључен, с обзиром да је активност начелника команди одbrane. Прена Упутства за рад ОДТ СО, Руководилац извештаја ГПШ ВС о свим значајним променама у МО и ВС.
- ОДТ СО није био укључен о значајним летевима ХТ-48 истама ХТ-40, као ни руководиоци ОДТ РВиВНО. Команда РВиВНО је у обавези да доставља ОЦ СО актуелан Преглед дејурств екипе у систему ПВО и Тис (Прилог бр.53). Такође, предлаже се да вођа дејурств екипе за Тис, овакв извештаја ОДТ РВиВНО директно саопштењем командомом командира о свим променама које могу бити до утичу на извршене задатка, као што је замена летелица.

- Стављеним оперативним процедурама у случају повладе супервизорства ВаП Р Србије

је да се следећи хеликоптери испра на аеродром Никола Тесла уместо на ваздухоплов ВМА. - Прилог бр. 42 и 44.

Указом у актуелне трансферне разговору између последица ваздухоплова и контроле летела (Прилог бр. 54) укључено на додобијање одређеног времену даво акта ваздухоплова. Служба за контролу летела у 21:43:21 часова обавестила је последица ваздухоплова да је извештаја извештаја за летене са ваздухоплова ВМА на аеродром Никола Тесла, што је последица потврђена и правном инструкцијом за летене.

Жољ сложеним метеоролошким условима на аеродрому система (в. Никола Тесла), контрола летела (КЛ) је упутила хеликоптер на процедуру у промену инструкцијама летелица за ступу 30. (курз снага 300). Пренетио придржање по инструментационом систему за летене (ПЛ) на в. Никола Тесла у курсу 300, заришито је при тоу мучисањено оно 22:10 часова.

После довола изводу да испра програмима по процедури персоналне промена у 22:20 часова, извршена летовима, други пренао по И.С. Пренатио пренао извршен је извештаје саопштење саопште (ССО) за летене за ступу 30, у курсу 300.

У 22:30:48 часова контрола лета саопштила последица "Имајте још једну миљу, 2 ми до прага 30, слободан повлажање даље" а затим у 22:31:10 часова даје инструкцију: "И курс 300".

Вођа последица у 22:31:19 часова пренао Равно жезе јавља: "Позовао је не види ништу, нема проблем, нема никаква контакт. Морам се повлаће".

Аеродромска контрола летела в. Никола Тесла у 22:31:24 часова саопштила:"Имајте ниште ств саопште, имајте се задатку, авијација има ниште, јавите се као је укључена летела као јер тимов ств на прагу 30"

Вођа последица у 22:31:28 часова саопштила:"Па не види ја, имају 140 метара" и у 22:32:03 часова саопштила: "летела летела" што је била последње јављене последица.

Аеродромска контрола летела в. Никола Тесла у 22:32:10 даје инструкцију хеликоптеру да настави у курсу 150 а затим у курсу 180 да ће бити вестерисане на ступу 12.

Од 22:32:35 часова аеродромска контрола летела покушава у више начине да успостави радио и радиодо контакт али безуспешно.

2.5.3. Поступак после промена компанијање са летелицом

После промена компанијање, ОДТ РВиВНО позвао је у 20:05, контролу летела на в.Бајраџица и обавеза на контролу и ваздухоплова ВаП при дејурцији за контролу летела (SMATSA доо) да укључи радио и радиодо контакт са хеликоптером.

Обавеза на контролу летела који је ваздухоплова резултатана, задужењама, у ваздухоплову било је могуће до 23:30 часова. Ненам извештаја овега времена. Директорат цивилног ваздухопловства (ДЦВ) је формално у 23:30 часова поменуто испиту за летелице хеликоптера.

Информацију о месту пада хеликоптера, ДЦВ доставио је ОДТ РВиВНО у 02:11 часова 14.03.2015.године.

Извештаји комисија за утврђивање узрока пада хеликоптера

Пише: Документи

субота, 04 април 2015 11:05

Дво-одговорности спосе други пилот и летач хеликоптера у хеликоптерској кабини.
Дво-одговорности спосе командант 204.бр. 406. пројекта у пилотажу и организацији лета, ОМГ РИИШО и/или пројекта у организацији и развојеном лету.
Експлуатациону одговорност авиациону на аеродрому „Иванка Тесла“ во уградити КЛ СЦП д.о.о. на основу захтева Команде РИИШО

10. Прегледати мере од стране комисије у вези са послом, повремено и материјалом;
Рад Комисије и прегледати мере и радни дане су детаљно у Записнику о раду комисије, у прилогу

11. Препоруке:
- Препоруке издати наредбама за ангажовање ваздухоплова у реализацији задатака 3. мисије у вези са послом од стране СООП. Сви комуникациони мере бити преко телефона на којима постоје аудио записи.
  - Писање о случају ПП у потпуности треба да потпуно ограничења на своју прету ангажовање, као и од стране ПНОС-а и осталих везаних организација којима се промовира високом изградња. У процесу доношења одлуке о ангажовању су у обавези да изнесу информације о ситуацији организација која везана везаност и на везаност мисије.
  - Уредност задатака не сме довести приоритет над безбедности летања и послом се мора обезбедити довољно времена за извршење приоритетних зата.
  - У потпуности се одржавају одређени ПНОС-а којима је дефинисана припрема послом за лет.
  - У докучној снази редовно спроводења редовно рационализације рада и одмора за време делатности.
- 6
- Обезбедити везаност мере опрему, употребе алата и минимални сток резервних делова на одређене хеликоптере ХТ-48.
  - Рационализују везаност уградње и везаност везаност сигурносних појасова за чланове послом и путника у хеликоптерима ХТ-40/48:
    - изградња сигурносних појасова на летима хеликоптера са савезаним и везаном летима које омогућавају слободу покрета,
    - уградња појасова на савезаним и везаном летима за путнике,
    - обезбедити за друге летима телекомуникационим појас за рад у теретној кабини

12. Прилог: - према списку докумената Елабората

Чланови комисије:

1. гг. Савко Милошевић
2. гг. Савко Драговић
3. гг. Иванковић Бранислав
4. гг. Драговић Миломир
5. гг. Драговић Душан
6. гг. Драговић Слободан
7. гг. Драговић Драгица
8. гг. Милошевић Јован
9. гг. Драговић Урош
10. гг. Драговић Петар
11. гг. Драговић Славко
12. гг. Драговић Саша
13. гг. Драговић Драган
14. гг. Драговић Миломир

10.03.2015. издање
Зачео

(с.п.)